

Bohdašín, Vanovka, Rokole, Bydlo
BOHDAŠÍNSKÉ OBEČNÍ
NOVINY

www.bohdasin.cz

redakční rada: Jana Petřů, Hana Matějčková,
Josef Černý, Mgr. Lenka Moravcová
stálí spolupracovníci: Ljuba Rychetská,
Radka Gottwaldová, sestry z Rokole

2/2022

Červenec

Astronomické léto začalo 21. 6. 2022.

Astronomické léto na severní polokouli nastává s červnovým slunovratem, tedy v okamžiku, kdy se slunce na své zdánlivé pouti po obloze dostane nejseverněji. Obvykle se slunce dostane do těchto míst okolo 21. června. Na léto je často nahlíženo jako na období s nejdelšími dny, kdy slunce svítí většinu dne a stmívání trvá velmi dlouho.

Slunce, teplo to léto je,
a nevadí, když trochu leje.
Bude plný košík hub,
voda se dostane i pod dub.

Třešně a jahody červenají,
krásné květiny rozkvétají.
Modré azurové nebe,
v létě nás nic nezebe.

Prázdniny, volno, dovolená,
všechna zábava je povolena.
Tak užívejte léta dosti,
na podzim bude po radosti.

složila: Radka Gottwaldová

A co se u nás událo od poslední?

- 3. dubna** - holčíčí koleda
- 18. dubna** - klučíčí koleda a Velikonoce
- 24. dubna**- vítání občánků
- 30. dubna** - pálení čarodějnic
- 1. května** - projížďka alegorických vozů
- 8. května** - svátek maminek, babiček, prababiček
- 13. června** - veřejné zasedání
- 25. června** - žehnání nové hasičské techniky

V Bohdašíně a okolí se stále něco děje. A to je dobře.

Informace z obecního úřadu

Dne 13. 6. 2022 za účasti sedmi zastupitelů a pěti občanů obce proběhlo veřejné zasedání obecního zastupitelstva.

Zastupitelstvo vzalo na vědomí hospodaření obce k 31. 5. 2022.

Zastupitelstvo dále vzalo na vědomí rozpočtové opatření č.2/2022 ohledně přijatých dotací

Zastupitelstvo souhlasilo s vyhodnocením požadavků, stanovisek a připomínek k návrhu zadání Územního plánu Bohdašín vypracovaném ing. Naděždou Lžíčarovou, odbor rozvoje města, úřad územního plánování, Městský úřad Dobruška, ve spolupráci s určeným členem zastupitelstva panem Josefem Černým dne 21. 4. 2022.

Zastupitelstvo schválilo:

- Rozpočtové opatření č.3/2022 ohledně navýšení výdajů v položkách – oprava kulturních památek, záležitosti kultury a bytové hospodářství. Prostředky byly přesunuty z položky pitná voda.
- Zadání územního plánu Bohdašín podle § 47 odst.5) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění.
- Nákup občerstvení pivo-limo na akci žehnání novým hasičským vozidlům v maximální výši 25 000,-Kč.

Zastupitelstvo stanovilo počet členů zastupitelstva obce Bohdašín pro budoucí volební období na 7 členů.

Příprava vodovodu:

Bohužel se toho od posledního zasedání moc nezměnilo. Stále čekáme na vydání stavebního povolení. Pravidla Operačního programu životního prostředí OPŽP taktéž ještě nebyla zveřejněna. Máme podepsanou smlouvu na administraci výběrového řízení. Momentálně se připravují podklady na jeho vyhlášení.

Bývalá prodejna:

Podle posledních informací by nám měl úřad pro zastupování státu pozemek pod prodejnu převést v měsíci říjnu, takže ještě letos tak bude možné žádat o dotace na přestavbu objektu.

Hospodaření obce k 31. 5. 2022

Příjmy v Kč	Rozpočet 2022	Skut. k 31.5.2022	%
Daně celkem	3 119 460	1 231 487	97,7
Místní a správní poplatky	102 800	103 310	100,9
Odvody z loterií	21 000	13 906	149,8
Dotace ze SR	6 790 342	6 749 217	99,0
Ostatní příjmy o obcí – spol.JPO	20 000	20 000	100,0
Bytové hospodářství (pronájmy)	145 000	59 620	93,8
Činnost místní správy (pronájmy,prodeje)	36 000	11 145	207,6
CELKEM	10 234 602	8 188 685	80,0

Výdaje v Kč	Rozpočet 2022	Skut. k 31.5.2022	%
Vnitřní obchod	25 000	12 976	51,9
Komunikace	500 000	21 768	4,4
Vodovod	7 500 000	5 800	0,1

Vodní nádrže	20 000	0	
Školy a školky	8 000	8 000	100,0
Kultura, děti, mládež	70 000	22 183	33,1
Údržba budov	132 118	82 315	62,3
Veřejné osvětlení	70 000	17 450	24,9
Územní plánování	300 000	0	
Odpady	150 000	66 391	44,3
Péče o veřejnou zeleň a vzhled obce	120 000	10 956	9,1
Krizová opatření	10 000	0	
Požární ochrana	327 197	177 133	54,1
Zastupitelstvo obce	490 000	200 015	40,8
Činnost místní správy	414 827	131 862	31,8
Pojištění a daně	57 460	44 460	77,4
Ostatní činnosti a Příspěvky DSO	50 000	21 723	43,4
CELKEM	10 234 602	824 032	8,1
Výsledek hospodaření		+ 7 364 653	

Komunální volby

Čtyřleté volební období pomalu končí. Do konce tohoto období proběhne ještě jedno zasedání zastupitelstva.

Kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce však musí být odevzdány na MÚ v Dobrušce nejpozději v úterý 19. července do 16-ti hodin. Takže kdokoliv by měl zájem kandidovat do voleb do zastupitelstva obce nechť o víkendu kontaktuje někoho ze zastupitelů.

Kandidátní listinu jsme schopni na obci připravit, a podání zařídit.

Napsal: Starosta obce, Josef Černý

Letošní koleda byla konečně zase normální, tak jak ji známe z dob dřívějších. Na holčíčí koledu prošlo vesnicí pár skupinek děvčat, ale na klučíčí koledu, to bylo jiné veselí. Chodilo tolik skupin, že si v některých staveních podávali kliku u dveří. A i barvená vajíčka některým děvčatům došla. Nepočítala s tolika koledníky.

Je moc dobře, že se tato tradice stále dodržuje.

24. dubna jsme na obecním úřadě mezi občany přivítali 4 dětičky (nejstarší: Magdalénu Škodovou, Anežku Thérovou, Víta Moravce a nejmladší: Rozálii Dolanovou). Na dětičky se přišli podívat jejich babičky, dědečkové, sourozenci. Tak nás bylo v zasedací místnosti spousta. Bylo to dost na těsno, ale vešli jsme se. ☺ Malé slečny z vesnice zarecitovaly pěkné básničky. Pan starosta měl připraveno krásnou řeč. Hovořil nejen k rodičům a jejich ratolestem, ale i k ostatním. Na focení jsme měli připravenou kolébku. Ale bohužel se do ni vešlo už jen jedno dítě.....

Při odchodu dostali děti na památku knížku, odrážedlo, pamětní list a maminky květinu.

Vítejte dětičky mezi námi! ☺

30. dubna je den, kdy se všude po republice večer rozhoří dřevěné fatry-hranice. U nás to nemohlo být jinak. Ale předtím, než se setmělo a zapálila se hranice, měli děti s rodiči možnost si projít čarodějnickou stezku. Po barevných fáborcích se dostávali k jednotlivým písmenkům a z těch pak složili tajné slovo. Děti si mohly namalovat vodovkama sádrový odlitek čarodějnice, ve slizu hledat plastového švába nebo hada. Na konci všechny děti dostaly svítící náramek a jedlého, želatinového pavouka. Na posilněnou pekli hasiči masíčko na rožni. A když se setmělo, tak zapálili hranici i s papírovou čarodějnici. Hřebem večera byl ohňostroj. Všem, kdo se na akci podíleli, patří velké poděkování.

1. května přivítalo jaro pár nadšenců projížďkou po vesnici s vyzdobenými vozy.

Letošní svátek maminek, babiček, prababiček, který se konal v neděli 8. května, se konečně mohl konat na obecním úřadě a sešlo se nás docela dost. Paní Lída Kačerová obstarala kytky, Hanka Matějčková vyrobila malá mýdla v ozdobných krabičkách. A pěkná neděle mohla začít. O kulturní vložku se postarala jediná, statečná slečna Natálka Effenberková. Zarecitovala moc pěknou a dlouhou básničku o mamince. Ostatní dětičky, které měly také recitovat básničku, nám před akcí onemocněly. U kávy, něčeho dobrého na zub a pak i vínečka se příjemně povídalo a vzpomínalo. Těšíme se na další rok a setkání s vámi.

Napsala: Jana Petruš

ŽEHNÁNÍ HASICKÉ TECHNICE

24. června proběhla pro hasiče a občany velká akce. Do Bohdašína k hasičské zbrojnici přijel pan farář a žehnal nově zakoupené hasičské technice. Mluvílo se nejen o nové technice, ale i o té, která se zakoupila v minulosti:

Rok po velkém ohni kdy 24. května 1885 v Bohdašíně vyhořelo 5 stavení. Proto byla zakoupena ruční stříkačka Smekal a byl ustaven bohdašínský *Dobrovolný hasičský sbor*. Měl tehdy vlastní stanovy a jeho první velitel byl Jan Marek z čp. 6.

V roce 1887 spolek vstoupil do *Dobrovolného hasičského sboru vzájemně pojišťovacího spolku proti ohni politického okresu Rychnovsko – Novoměstsko se sídlem ve Spech*. Bohdašínský sbor má tehdy 27 členů.

Od té doby Bohdašínská hasiči zasahovali u mnoha požárů, dokupovali výstroj a výzbroj, pořádaly plesy, zúčastňovali se slavnostních setkání, veřejných cvičení a církevních svátků.

Do I. světové války rukovalo ze 70 bohdašínských mužů i 19 hasičů. Někteří se nevrátili.

Po první válce se pomalu vrací vše do obvyklých kolejí. Ve vedení spolku se střídají velitelé i starostové spolku, jeho činnost a rozvoj má léta tučná i hubená.

V roce 1937 zakupuje sbor motorovou stříkačku Smekal a poprvé s ní hasí při požáru 4. srpna 1939.

Po druhé světové válce, v roce 1942 je uloženo zvláštním nařízením, předat veškerý majetek sboru obci, která se tak stává garantem technického vybavení hasičů.

V roce 1953 přestáváme být hasiči a stáváme se požárníky. Nic to nemění na tom, že jsme bližnímu ku pomoci a vlasti ku prospěchu. I když se mění názvy, okresy, stanovy...

V roce 1956 dostává Bohdašín do výzbroje první auto. Válečnou americkou „Dočku“.

V roce 1963 se poprvé začíná jednat o výstavbě nové požární zbrojnice. Přístavek zvonice, zbudovaný v roce 1887 již dávno nestačí. Ve spolupráci MNV a Václava Měšťana mladšího z č.p. 85 se v listopadu 1974 podařilo zakoupit v ústřední škole v Bílých Poličanech hasičské vozidlo PRAGA RN.

Pak šli pro sbor zase léta úspěšná více nebo méně. Soutěžíme, zasahujeme u požárů, naši členové jsou v Místním národním výboru. Odvádíme obci nespočet brigádnických hodin, jsme hybateli společenského života ...

V roce 1986 sbor oslavuje 100 let od svého založení. Poprvé je zde předvedena námi rekonstruovaná historická stříkačka z roku 1886, naše chloubka.

V roce 1987 se mění pohotovostní Dočka za Uaz.

Po roce 1989 se z požárníků stáváme znovu hasiči. Postupně se zlepšuje naše výzbroj a výstroj.

V roce 1990 zakoupil obecní úřad pro náš sbor za 26 000,- Kč ve Stavostroji Nové město nad Metují skříňový vůz PRAGA V3S z výzbroje lidových milicí. V září r. 1992 je zakoupen starší kropicí vůz Š 706 za 29 300,- Kč.

Po té jsme v r. 1996 zařazeni do skupiny jednotek JPO III a stáváme se pevnou součástí hasičského záchranného systému.

V dubnu 1998 zakupuje sbor pojízdný autobus KAROSA 735, která nebyla nikdy zařazena do výjezdu, ale přestavěna na výčep a spolkovou místnost.

V r. 1999 je kropicí vůz vyměněn za vozidlo TATRA 148 CAS 32, který pro výjezdovou jednotku zakoupil obecní úřad za 148 840,- Kč. A postupně nás vybavuje svolávacím zařízením, dýchací technikou, vysílačkami a dalšími, dnes již nezbytnostmi pro provádění zásahů.

Dalším vozem byl VW Transporter. Hasiči na něm udělali pořádný kus práce, aby byl schopný provozu. Po nákupu nové techniky se prodal hasičům do Červeného Kostelce.

Technika zakoupená nyní:

Gazela - listopad 2018 kontrola HZS, květen 2019 žádost o dotaci na MV GŘ HZS, rozhodnuto o nákupu, červen 2020 žádost o dotaci na Kraj, oslovení třech firem – Eltrans Liberec, AMC Plant Radkovic, Autospol BM Hradec Králové, 30. září 2020 výběrové řízení otevírání obálek, vybrána firma Eltrans

Liberec, převzetí 11. 3. 2021, cena 1.295.668,- Kč, dotace 750.000,- Kč, spoluúčast obce 545.668,- Kč

Tatra – CAS 30

Rok 2016

vyhlášen dotační program na pořízení

velkoobjemových cisteren. Příprava technické specifikace a studie proveditelnosti, průzkum trhu. 11. 5. 2016 podána žádost. Žádosti byly řazeny dle data a hodiny podání. Alokace vyčerpána – jsme pátí pod čarou, 2017 – oznámení MV o zařazení žádosti do záložních žádostí. Září 2020 oznámení MV o přidělení finančních prostředků. Schváleno zastupitelstvem a 16. 9. 2020 odesláno na MV. 23. 10. 2020 proběhla registrace akce a přidělení finančních prostředků – fiktivně. Úprava technické specifikace dle nových předpisů. Příprava elektronického výběrového řízení. 11. 3. 2021 – výběrové řízení, otevírání nabídek – THT Polička a Kobit s.r.o. Vybrána firma THT Polička. Čekání na kontrolu výběrového řízení, 26. 4. 2021 – podepsána smlouva o dodání. Převzetí v Poličce – 17. 12. 2021. Cena 7.353.170,- Kč, dotace 6.638.027,- Kč, spoluúčast obce 715.143,- Kč. V březnu 2022 dotace proplacena, kontrola z IROP 13. 4. 2022, celkem pořízeno za 8.648.838,- Kč a spoluúčast obce 1.260.811,- Kč.

Hasičům a nové technice ZDAR!

Napsali: Petr Honěk a Josef Černý

V letních měsících slavíme dva svátky. První svátek je Cyrila a Metoděje 5. července. Cyril a Metoděj byli křesťanští misionáři, kněží, mniši a bratři ze Soluně, kteří v rámci své misie na Velké Moravě prosadili staroslověnštinu jako bohoslužebný jazyk, pro který Konstantin (Cyril) vytvořil také písmo nazývané hlaholice. A druhý svátek je 6. července - Den upálení Mistra Jana Husa, jako svého svatého mučedníka jej uctívá česká starokatolická církev a pravoslavná církev. Pro církev československou husitskou je výročí jeho smrti největším svátkem. Lidé využívají vysokých teplot a hodně času tráví u vody a na zahradách, kde kromě jiného také grilují. Léto je obvykle obdobím nízké sledovanosti televize, proto většina stanic dává opakování seriálů, ale nám to nevadí, užíváme teplo a vyrážíme na hudební festivaly. Někteří také suší seno, ale to už se málokde vidí. Aspoň se můžeme těšit z úrody ovoce a zeleniny. Tak se mějte pěkně, užívejte léto a dávejte na sebe pozor.

Napsala: Radka Gottwaldová

Hraběnka z Častolovic

Tak jsem si vzpomněla na jednu historku, která se stala už před lety. Jela jsem s Lídou Kačerovou a dětmi na zámek do Častolovic. Seděli jsme na nádvoří a pili kávu, když tu najednou přijela paní v montérkách na zahradním traktúru, vystoupila a šla si dát kávu. Tak na ni koukám a říkám: „To je hraběnka, to je majitelka zámku.“ „Tahle paní?“ řekne Lída. Jo, včera jsem ji viděla v televizi s Havlem. Je to ona. No tak děti se rozběhly pro podpis, paní hraběnka se jim velmi ochotně podepsala, a tak naše Péťa má dodnes podpis hraběnky Diany Sternberg. Namalovala jí tam i svého pejska mopse.

A proč to píšu? Na tuhle historku jsem si vzpomněla a nějak mne napadlo, zda paní hraběnka dosud žije. Tak jsem se zeptala přítele googla a našla jsem tento rozhovor, který mne zaujal. Je z roku 2018.

Tak aspoň výňatky z něj:

Bylo mi dvanáct, když jsme z Častolovic odcházel. Když jsme byli v emigraci, rodiče na Čechy nevzpomínali, brali to jako uzavřenou kapitolu. To bylo na rodičích fantastické – nechovali se jako typičtí emigranti, nevyprávěli všem, co jsme měli a o co jsme přišli. Na takové věci neměli čas. Šli dopředu.

Já jsem do dvanácti let žila v Častolovicích, během války jsme žili v Praze, zámek byl zkonfiskován Němci. Pak jsme bohužel museli odjet, nejdříve do Francie, pak do Ameriky a nakonec jsme skončili na Jamajce. Přišly i těžké chvíle, obzvláště pro moji matku. Ale ona vždy něco vymyslela, abychom dali dohromady peníze na přežití. Matka nás zvládla žít a také napsala výbornou knihu. Vybudovala na Jamajce továrnu na keramické šperky a ještě jsme vedli malý penzion.

Kdy jste se vrátila do Častolovic?

Přijela jsem se podívat na zámek krátce před revolucí v roce 1989. Byli jsme u Havlových na Hrádečku, protože Václav Havel byl v domácím vězení. Byl tam tehdy Karel Schwarzenberg, anglický dramatik Harold Pinter, který uváděl Havlovy hry v Anglii a jeho žena historička Antonia Fraser. Ta mi pořád říkala, že se do Častolovic musím podívat, když jsem tak blízko. Pinterovi přinesli Havlovi své knihy. Já přinesla svou jedinou knihu o tom, jak levně zařízet domy.

Olgu Havlovou má kniha zaujala a poté, co byl Václav Havel zvolen prezidentem, mi vzkázala, zda bych jim nepomohla interiéry v Lánech trochu zlidštit. Dva roky jsem pak na Hradě bydlela a pracovala. Bylo to krásné a veselé období. Byli jsme nadšení, spokojení, pořád jsme se smáli.

Co říkáte na dnešní politiku?

To se ani komentovat nedá. Musíme jen doufat, že přijdou mladí lidé a všechno změní. To by nás v devadesátých letech nenapadlo, kam to bude směřovat.

Dokázala byste zámek prodat?

Asi ne. Mých 28 let života a bezmála 400 let Sternbergů je pro to dostatečným důvodem. Mám jednu dceru, která má svůj život v Rakousku, ale má čtyři děti a doufám, že až tady nebudu, že budou pokračovat.

Máte výbornou češtinu

Vše jsem zapoměla, musela jsem se to znovu učit. Hovořila jsem česky pouze s otcem a ten v roce 1957 zemřel. Maminka se česky nikdy pořádně nenaučila. Stejně jako moje dcera a vnoučata. Nechtějí. Prý si vystačí s angličtinou, němčinou a italštinou. To mě moc mrzí.

Vydělá si na sebe zámek?

Prodělává. Aby mohl zůstat otevřený, musíme ho dotovat z výnosů z lesů. A ty nejsou nic moc, máme tady problémy s kůrovcem. Navíc lesy už patří dceři. Hodně se na to téma přeme, vadí jí, proč stále krmíme prodělečný zámek. Mrzí mě, že nevidí tu zodpovědnost – třeba vůči téhle zemi. Proto například chci, aby park zůstal i nadále bezplatně otevřen veřejnosti a každý si mohl užít všeho, co jsme v posledních 25 letech vysadili a vybudovali. Museli jsme ale zrušit penzion, který vydělával, protože platícím hostům vadilo, že je tu tolik hlučných návštěvníků.

Tak až se vydáte do Častolovic, snad si uvědomíte, co práce a peněz ten krásný zámek a park obnáší.

Zpracovala: Hanka Matějčková

Kde se porozhlédnout

Výhled do širokého okolí je vždycky lákavou odměnou po bloumání lesem. V blízkém okolí je možné udělat výlet na několik krásných rozhleden, které nabídnou jiný pohled než z jejich úpatí. O česku se říká, že je to země rozhlednová. A bude to asi pravda. V okolí Bohdašína je rozhleden opravdu spoustu, díky historii a také díky projektu Česko - Polská hřebenovka. Nemáte rádi výšky? Nevadí. Je tu i spousta úžasných míst s krásným rozhledem, kde se můžete kochat i bez výstupu na vysoké krasavice.

ANENSKÝ VRCH

991 m n. m., otevřena 2010, 17 m, výhled z 15 m, 83 schodů

Z parkoviště při silnici Říčky – Orlické záhoří dojdete k rozhledně po 2,5 km. Do roku 1937 stávala na vrcholu s malou rozhlednou také kaple sv. Anny (postavena v roce 1766). Rozhledny v těchto místech byly jen dřevěné a neměly dlouhého trvání. Kaple se dnes nachází o 2 km dále na okraji osady Hadinec. Byla rozebraná a přenesena v souvislosti s výstavbou linie hraničního opevnění.

V ČR se nachází cca 370 rozhleden

Nejstarší rozhledna (tedy stavba, která byla postavena jako rozhledna, s funkcí rozhledny) je Klet' 1822-1825 na stejnojmenném nejvyšším vrcholu Blanského lesa v Jižních Čechách.

Nejvyšší rozhlednou v ČR je Žižkovský televizní vysílač v Praze s 216 m.

Nejnižší rozhlednou je Cimrmanova s uváděnou výškou -0,15 m.

Nejnávštěvovanější rozhlednou je Petřinská věž v Praze.

VELKÁ DEŠTNÁ

1115 m n. m., otevřena 2019, 19 m, výhled ze 17 m, 96 schodů

Historie rozhledny na nejvyšším vrcholu hor je velmi dlouhá. Spousta z vás si pamatuje různé dřevěné vyhlídky, které ale v náročných podmínkách dlouho nevydržely. Projekt nové rozhledny, který bude sloužit déle, se vydařil. Konstrukce ve tvaru nepravidelného pětiúhelníku je pobita šikmými modřínovými hranoly. Tak aby odolala dešti, větru a mrazu. Výhled z rozhledny je úžasný. Nejsnadnější výstup se nabízí ze Šerlichu (3,5 km) po cestě vhodné pro kolo i kočárek. Méně frekventovaná trasa vede z Lousina údolí (2 km) anebo delší, mnohem klidnější z Orlického Záhoří (5,5 km). Kiosek Srub najdete 300 od rozhledny a je otevřen celoročně a poskytuje útulné zázemí i občerstvení.

VRCHMEZÍ

1084 m n. m., otevřena 2021, 25 m, výhled z 18 m

Dřevěná rozhledna, která otevírá výhled na Orlické hory, uzavírá trojici vyhlídek, které na hřebenu stojí. Nejsnáze je dostupná z polské strany, od Zielence po zelené turistické značce. Velmi dobře můžete na vrchol vyjet i na kole nebo s kočárkem. Zázemí je tu dostatečné i za nepříznivého počasí a rozhledna nabízí několik vyhlídkových plošin a široké schodiště, takže bez problému zvládne nápor turistů. V létě ji nesmíte vynechat.

FEISTŮ KOPEC

707 m n. m., otevřena 2020, 30 m, 140 schodů, *Ø Olešnice*

Jedna z nejmladších rozhleden, která si prošla nekonečným kolečkem vysvětlování a schvalování a čekala na svoji realizaci několik let, se nachází kousek nad Olešnicí, nad sjezdovkou Hartman. Otevírá pohled na Krkonoše, Hradecko, polské hory a Vrchmezí.

ŠIBENÍK

655 m n. m., otevřena 2020, 47 m, výhled z 32 m, 114 schodů, *Ø Nový Hrádek*

Z bývalé větrné elektrárny, po které zůstalo torzo tubusu, se podařilo zrealizovat projekt rozhledny, která nabízí výstup pro otrlé. A ať si odpůrci říkají, co chtějí, lepší rozhledna než pahýl elektrárny není. Velmi vzdušný výstup po 183 schodech nabídne výhled z 32 m – nejvyšší vyhlídkový ochoz široko daleko. U paty rozhledny je turistické informační centrum s posezením. Rozhledna byla otevřena na Vánoce 2020 a je to nejbližší rozhledna, kterou můžeme navštívit.

VARTA

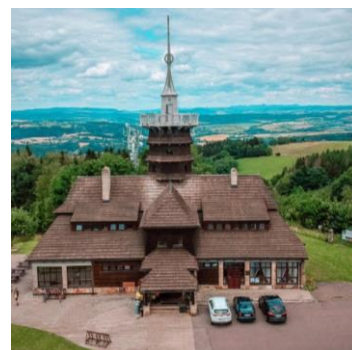
618 m n. m., otevřena 2009, 50 m, výhled z 28 m, 145 schodů, *Ø Sendraž*

Rozhledna nad Sendraží s vyhlídkovým ochozem v 28 m. Naprosto ideální výlet na kolo anebo pěšky. Polními cestami od Bydla se pohodlně turista dostane až na rozhlednu. Hezký výstup je také z Pekelského údolí po modré turistické značce nebo z parkoviště na Sendraži u Kapličky. Místo nabízí hezký pohled na údolí, která se táhnou k Novému Městu nad Metují.

DOBROŠOV (Jiráskova chata)

623 m n. m., otevřena 1923, výška 24 m, 98 schodů, *Ø Dobrošov*, vstup zpoplatněn

Vyhlídková věž na střeše Jiráskovy chaty je ideálním místem pro odpolední výlet. Krásný výhled na Náchod, Krkonoše, hřeben Orlických hor a Podorlicko. Přímo z Bohdašína můžete vyrazit přes Peklo a pak stoupat po červené přes Jizbici. Na Dobrošově se odměníte obědem a krásným výhledem.

NA SIGNÁLU

496 m n. m., otevřena 2014, výška 29 m, výhled z 25 m, 125 schodů, *Ø Hronov, Slavíkov*

Úplně jiný pohled na známá místa Dobrošov, Sendraž, vrchy Orlických hor. Významná dominanta krajiny, kolem které se nachází v hojné míře předválečné opevnění. Během vystoupení 125 schodů se dostanete na hlavní vyhlídkovou plošinu, ze které jsou Krkonoše jako na dlani. Z Hronova vede žlutá a červená turistická značka.

NA VĚTRNÉ HORCE

510 m n. m., otevřena 2020, výška 18 m, výhled z 14 m, 74 schodů, ⊙ Vysoká Srbská

Kovová rozhledna s nadvakrát vzájemně překříženými stojinami, které jsou osázené borovicovými latěmi. Výhled není úplně kruhový, díky náletovým dřevinám, ale je příjemným zakončením 5 km dlouhého výletu z Hronova.

ČÁP

786 m n. m., otevřena 2014, výška 11 m, výhled z 9 m, 44 schodů, ⊙ Skály

Malá rozhledna, ale na netradičním místě, snad jako jediná v republice postavena za pomoci vrtulníku. Díky ní se z pískovcového skalního masivu otevře nádherný kruhový výhled na Adršpach, Krkonoše, Javoří, Jestřebí, Vraní, Soví, Stolové a Orlické hory. K rozhledně vede cesta kamenným schodištěm a nejlépe se sem dostanete z osady Skály nedaleko Teplice nad Metují.

OSIČINA

416 m n. m., otevřeno 2004, výška 54 m, výhled z 33 m, 165 schodů, ⊙ Vojenice

Řekněme, že rozhledna Osičina nepatří k těm největším krasavicím. Telekomunikační věž, která musela splnit podmínku, že bude přístupná veřejnosti jako rozhledna. To ale neznamená, že by výlet na ni nestál za to. Nachází se nad Dřízenským údolím, které je známé jako poutní místo s léčivým pramenem, kaplí Panny Marie Lurdské a křížovou cestou. Hezkou procházku si můžete udělat z Přepych, kdy po 1,5 km dojdete k prameni a po dalším 1,5 km k rozhledně. Plusem je, že u rozhledny je stánek s občerstvením a suvenýry. 😊

LIBNÍKOVICE

311 m n. m., otevřeno 1930, výška 15 m, 70 schodů, ⊙ Libníkovice

Cestou do Hradce Králové můžete navštívit rozhlednu, která byla slavnostně otevřena již za první republiky na místě památné národní lípy, kterou zničila vichřice v roce 1925. Na první pohled zaujme množství materiálu, které na stavbu rozhledny posloužilo. Oproti novodobým stavbám se šetřilo, ale rozhledna tu stojí už téměř 100 let, takže je nejstarší podobného typu, kterou můžete v okolí navštívit.

Já už mám letos pár rozhleden vyšlápnutých a ráda bych se podívala na Radniční věž do Dobrušky a na Bílou věž v Hradci Králové. A kam se vydáte vy?

Zpracovala: Mgr. Lenka Moravcová

Zřícenina hradu Frymburk

Mezi lesnatými stráněmi nad údolím říčky Olešenky se skrývá tajemná zřícenina hradu Frymburk. Hradu impozantního a na našem území zcela jedinečného.

Frymburk se nachází v těsné blízkosti městyse Nový Hrádek. Historie objektu sahá podle pramenů zřejmě až do 14. století, zakladatel hradu není znám. Na tehdejší dobu se nejednalo o nijak bezvýznamnou stavbu. Působivá stavba s mohutnou věží a silnými zdmi byla obehnána hradními příkopy se dvěma visutými mosty.

Ačkoli zub času se do Frymburku zakousl opravdu hluboko, stavba stále působí dojmem velké síly a neústupnosti. Zjednodušeně se dá říci, že Frymburk ztělesňuje všechno, co si člověk může představit pod pojmem středověká zřícenina. Odborníci se shodují, že vzhledem ke své podobě je Frymburk na našem území jedinečnou stavbou, žádný podobný typ stavby v České republice není.

Velký význam měl Frymburk i v minulosti, kdy pod něj spadalo mnoho obcí z širokého okolí. Část Orlických hor, v jejichž podhůří se Frymburk nachází, bývala dokonce dlouhou dobu označována jako Frymburské hory. Frymburk má značně pestrou historii. Už krátce po jeho založení se střídali majitelé hradu snad rychleji než roční období. Mezi držiteli sídla je možné nalézt mnoho zvučných jmen české historie, jako jsou pánové z Lipé, z Dubé, ze Šternberka a další. Těžké časy si hrad prožil v době husitství, kdy byl v područí krutého Jana Městeckého, který se nešťil vražd a přikláněl se vždy na tu stranu, která mu přišla vhod. Za zločinné jednání hradního pána zaplatil krutou daň Nový Hrádek, který byl kolem roku 1425 dobyt rozlícenými husity. V první polovině 16. století koupil panství Jan Trčka z Lípy. Pod panství Trčkových však tehdy spadalo i Opočno, a protože se jednalo v té době o nesrovnatelně pohodlnější zázemí, byl Frymburk od poloviny 16. století opuštěn a začal chátrat.

Poslední ránu zasadili hradu sedláci a Švédové. Frymburk byl nejprve vypleněn při selském povstání na Opočenském panství roku 1628 a rok nato zničili hrad při svém tažení Švédové. Od roku 1635 figuruje v záznamech Frymburk jako hrad zbořený.

Po téměř tři staletí byli majiteli zříceniny Colloredové z Mansfeldu. Ti prodali v roce 1925 hrad Bartoňům z Dobenína. Václav Bartoň měl v úmyslu hrad opravit, započaté práce však přerušila druhá světová válka. Roku 1948 byl hrad znárodněn a dalších oprav se dočkal až po roce 1989. Na začátku 90. let vznikla iniciativa opravit zříceninu, zlepšení se Frymburk dočkal i díky Společnosti ochránců památek ve východních Čechách.

V devadesátých letech získala hrad v restituci rodina Bartoňů. V roce 2010 zříceninu od Bartoňů zakoupil Miloslav Kahoun, velký fanda hradů a historie. Ten se spolu se svou ženou a synem přestěhoval do hájovny v podhradí Frymburku a celá rodina ve spolupráci s dalšími nadšenci a Společností ochránců památek ve východních Čechách usilovně pracuje na oživení této opomíjené památky.

Hrad se stále nachází v nedobré technické stavu a vstup do objektu je na vlastní nebezpečí a je možný pouze po předchozí domluvě. Areál hradu je však otevřený veřejnosti během kulturních akcí, jako byly například oslavy 650 let Nového Hrádku, pouť a řemeslné trhy nebo Dny evropského kulturního dědictví. Hrad už zažil i šermířská vystoupení a ukázky dobových řemesel. Od 24. 8. 2012 je Frymburk dokonce na turistické trase Klubu českých turistů.

Majitel Miloslav Kahoun má v plánu pokračovat v podobných akcích, aby se tak do hradních zdí opět vrátil život a Frymburk se dostal do povědomí lidí. Do budoucna by majitelé i nadšenci rádi opravili hrad do té míry, aby byl volně a bez jakýchkoli nástrah přístupný veřejnosti.

Individuální prohlídku je možné si domluvit na telefonním čísle 725 044 902. Více informací naleznete na hrad-frymburk.webnode.cz

článek použit z novoměstského zpravodaje

Cestování 2022

Po dlouhé době mi bylo umožněno alespoň na pár dní vycestovat mimo domov. Zvolili jsme Novohradské hory, protože nám byly doporučeny kamarády a nikdy jsme tam nebyli. Sehnala jsem ubytování v penzionu v Kaplicích. Příjemné malé městečko. V den našeho příjezdu tam zrovna probíhal hudební festival Sucháčfest.

V okolí Kaplic stojí za vidění rozhledna na Hradištském vrchu, hrad Pořešín. Také procházka podél Malše nebo říčky Černé stojí za to. Vyjeli jsme na cyklovýlet okolo Pohorské vsi, kolem Žofínského pralesa. Dále se mi velmi líbilo městečko Nové Hrady, kde je krásný hrad i zámek, ten je ale veřejnosti nepřístupný. Jeli jsme na kole Terčíným údolím. To bylo velmi hezké. Hraběnka Terezie Buquoyová tam nechala poupravit krajinu jako velký anglický park. Říká se tomu romanticky upravená krajina, u nás to je třeba údolí Ratibořice, nebo Lednicko- valtický areál. Prostě se do přírodní krajiny zakomponují nějaké stavby, můstky apod. V Tereziině údolí je to budova zvaná Lázníčky (hraběnka si nechala postavit lázně), nebo různé mosty, a také k parku náleží skutečná gotická tvrz Cuknstejn.

V době našeho pobytu jsme dvakrát navštívili město Český Krumlov. Prošli jsme se zámeckým

komplexem, zámeckou zahradou a hlavně uličkami Krumlova. Tam do obchůdku, tam do kavárničky, pohoda. V úterý jsme dlouho sledovali vodáky sjíždějící nejvíc nebezpečný jez v Krumlově. Netušili jsme, že krátce po našem odjezdu z města se tam utopí vodák. Našli ho bohužel až v pátek. V Krumlově jsme zašli do muzea voskových figurín – moc pěkné – a do zrcadlového bludiště. Velmi se mi líbilo muzeum vltavínů. Hodně jsem se tam o těchto vzácných kamenech dozvěděla. Také jsem nemohla vynechat krásný, maličký, na hradby nalepený domek Egona Schieleho. Prohlídka domku je zdarma a je v něm kromě expozice i cukrárna s vynikajícími zákusky. Prošli jsme si i pasáž se starými řemesly a klášterní zahradu. Kdo jste nebyl v Krumlově, opravdu stojí za to. Dále jsme se byli podívat ve skanzenu železné opony. Tam jsem se také dozvěděla hodně zajímavého z doby totality, kdy lidé nelegálně překračovali hranice.

Krásné je i městečko Rožmberk nad Vltavou s krásným hradem. Poslední výlet byl do Třeboně. Bylo to už v den našeho odjezdu z Kaplic. Přijeli jsme do Třeboně. Sedli na kola a vydali se nejdříve ke Schwarzenberské hrobce a od ní podél rybníků a lesními cestami asi 30km okruh okolo Třeboně. Nádhera. Rybníky, lesy, nádherné majestátní duby a lípy, prostě romantika. Pak jsme dojeli do Třeboně a měli jsme velký hlad. Doba oběda. Viděli jsme první hospodu, posezení venku, zaparkovali jsme kola, sedli si a ... nic. Tak jsem řekla, že se jdu zeptat, zda se obsluhuje i venku. Vejdu dovnitř, vidím zrudlou servírku opřenou o barový pult, tak se slušně zeptám, jestli se obsluhuje i venku, nebo si mám objednat tady. „Zeptejte se támhle,“ mávla rukou směrem k druhé servírce. Tak jdu k té druhé, zase se slušně zeptám a ona vyštěkla: „Jo, já přijdu, teď nemám čas.“ No tak jsem šla ven, posadím se. Za dobu vyleze kluk, nese dvě kofoly ke dvojici cyklistů sedící u vedlejšího stolku. „Mohu si prosím už objednat jídlo?“ zeptala se cyklistka. „Teď nemám čas“ odpověděl kluk a odešel. Cyklistka se zvedla a povídá: „Tak vážení, na tyhle kofoly jsme čekali skoro půl hodiny a on nemá čas vzít objednávku?“ Na to řekla jiná paní u jiného stolu, že jim řekli, že toho mají moc, že na jídlo budou čekat asi hodinu. Že prý mají hodně lidí uvnitř. Ale já tam byla a moc lidí tam nebylo. No jak to dopadlo? Najednou se začali všichni venku zvedat, že tohle teda ne, že jinde se najedí líp a s příjemnější obsluhou. Tak jsme se zvedli taky, i ti dva cyklisti tam nechali netknuté kofoly stát. S Ivošem jsme sedli na kolo a jeli dál. Po chvíli jsme viděli Bistro u kapra. Tak jsme už opravdu hladoví zastavili a šli dovnitř. Potkali jsme se tam s cyklisty s kofolou, kteří nás radostně zdravili. U pultu stáli usměvaví a příjemní pán a paní, u nich jsme si objednali z velkého množství rybích specialit. Na doporučení jsem si dala rybí hranolky s bramborovým salátem. Mňam. Jídlo do 15 minut na stole a výborné. Mohu jen doporučit. A ceny lidové, na rozdíl od té předchozí restaurace. A na závěr? Koho jsem tam nepotkala? Sousedky z vesnice – Martinu a Klárku Lanzovy s dětmi. Moc milé setkání. Koho by napadlo, že na výletě v Třeboni se sejde se sousedy v jedné hospodě v ten samý čas. Milá náhoda. No pak jsme si ještě prošli Třeboň a jeli jsme domů.

Protože teď bohužel nemohu moc cestovat, tak nemám moc zážitků. I ve škole často odmítám nabídnuté dozory na výletech. Ale na jeden jsem přece jen jela. S první a druhou třídou do skanzenu v Krňovicích a do hvězdárny v Hradci Králové. Skanzen v Krňovicích je malý, ale moc hezký. Paní, co nás tam provázela, říkala, že to stavěl její manžel se svým otcem a makají na tom už dvacet let. Klobouk dolů, dvacet let práce.

Jako malý rodinný výlet mohu toto místo jen doporučit. A hvězdárna v Hradci Králové také stojí za vidění, hlavně planetárium. A pokud by se vám chtělo, tak se můžete projít od hvězdárny po několikakilometrové planetární stezce. Před hvězdárnou je Slunce a od něho jdete směrem k planetám, které jsou v měřítku ke Slunci, aby to odpovídalo skutečnosti. Takže třeba Merkur je malá špendlíková hlavička atd. Cesta vede hezkou přírodou na Novém Hradci, takže to je moc hezká procházka.

Přeju všem krásné letní zážitky.

Napsala: Hanka Matějčková

V třetím čtvrtletí letošního roku oslaví významné životní výročí naši spoluobčané:

5. července	pan Miloš Pachr	Rokole	60 let
10. července	paní Anna Častorálová	Rokole	91 let
11. července	pan Jaroslav Linhart	Bohdašín	75 let
27. července	paní Miluše Křištofová	Rokole	96 let
27. července	paní Marta Čermáková	Rokole	92 let
31. července	paní Božena Mádrová	Bohdašín	89 let
7. srpna	pan Gerhard Mach	Bohdašín	82 let
16. srpna	pan František Dyntar	Bohdašín	86 let
18. srpna	paní Jarmila Špůrová	Bohdašín	75 let
20. srpna	paní Jana Svobodová	Rokole	89 let

Všem oslavencům přejeme všechno nejlepší, hlavně hodně zdraví a spokojenosti.

Jana Petrů

**Přejeme všem občanům Bohdašína, Rokole, Vanovky i
Bydla krásné léto, dobrou náladu a hlavně pevné zdraví.
Redakce**

Toto číslo bylo vydáno 16. 7. 2022 v počtu 100 ks.

Vaše příspěvky, postřehy a náměty do dalších novin můžete odevzdávat na OÚ, nebo na e-mail:
petru.jana.29@seznam.cz.